

"Krščen denar"

POVEST.
—
Spisal
DR. IVO ŠORLI.

V tem slučaju bi bili dobili vi kot edini sin vse, mačeha pa bi bila imela četrtino užitka. (Pisatelj te povesti ne bi hotel koga zavoditi v zmoto, kar se tiče teh stvari, in izrečno opozarja, da je bilo tako po stari postavi, da je pa nova iz leta 1914. precej izpremenila posebno tudi pravice dedovanja vdove ali vdovca.) Ne, oče je napravil, kakor se vidi, na sebi veljaven testament, in tako vam pritiče le polovica, drugo pa njej. Da pa ne bo nepotrebnega prepira, vam takoj povem, da imate pravico zahtevati, kar vam gre, le v denarju in ne delitve premoženja. Vdova vas bo morala torej izplačati. Ali želite inventar ali se rajša pogoditi za toliko in toliko?"

"Inventar hočem! Vse do zadnje skorej!" je zakričal Peter nespodobno glasno, da ga je sodnik neprijazno pogledal.

"Ne, mogoče pa je oče le imel svoje vzroke, da vas je tako pritisnil", je zamrmral in si je zapisal, da hoče Peter inventar. Potem je pogledal zopet v testament.

"A da, na to vaju moram še opozoriti", je opomnil. "Pokojni je vama pravzaprav obema prepovedal, da se ne smesta poročiti. Takih prepovedi postava ne vidi rada. In kar se vas, Peter, tiče, vas očetova prepoved že celo ne zadene. Vi, gospa, nimate otrok in vam tudi ne more nikdo braniti, da se zopet omožite. Ali prav bi bilo vseeno, da poveste, ali sprejmete ukaz rajnkega soproga ali ne?"

"Da se ne smem omožiti?" je vprašala vdova. "Danes prav gotovo ne mislim na to, a vezati se tudi ne pustim — tudi če imam iti bosa iz hiše!" je rekla trdno.

"O tem ni govora, da bi šli bosi!" se je nasmehnil sodnik. "Na vsak način zapišemo, da ta nalog odklanjate."

"Bomo videli!" je zavpil zdaj Peter. "Bom že jaz poučil Klančarja, kako in kaj bomo napravili."

"Kdo je to?" je vprašal sodnik.

"To je sin njegove sestre," je pojasnil Peter. "Pa naj se moži, če se upa! Takoj grem k advokatu!"

"Slobodno vam!" je mirno odgovoril sodnik. "Potem si vzemite pa tudi vi dobrega odvetnika, gospa. In nič se ne bojte! Če bi vam bil pustil rajnki samo uživanje premoženja, bi bila druga, a vi ste dedinja."

S tem so bili za tisti dan končali, in nova nasprotnika sta se vrnila vsak posebej domov.

Petra tudi zvečer ni bilo več domov. Preselil se je bil h Klančarjevim.

Petru je razložil tudi njegov odvetnik,

da ne more nič več dobiti, kakor mu je bil že sodnik povedal. Zahteval pa je Peter to takoj, ko so bili premoženje prečenili.

Toda tu je prišla vdova v največje zadrege. Sicer tega premoženja ni bilo toliko, kakor je prej vse mislilo; ali nabrala se je bila vendar velika vsota, in tudi Petrov delež je bil znaten. Toda tako je bilo z rajnkim: ves denar, kar ga ni prav rabil za trgovino, je razposodil med ljudi na obresti. In tako je bilo tu polno ležečega premoženja, polno blaga v trgovini, v kletih, živine v hlevih, polno terjatev pri ljudeh, denarja pa skoro nič. Komaj pet tisoč je pobrala po vseh kotih. Treba pa jih je bilo deset takoj.

Njen in njegov advokat sta se bila namreč sporazumela, da naj vdova plača enkrat deset tisoč, ostalo pa v kratkem času, najpozneje v polu leta. Večjega odloga njen odvetnik ni mogel doseči, če ni hotel, da se spet razdere še ono, za kar so se bili poravnali, ji je pisal. A kje dobiti ta denar? Ker še vedno ni bila prepisana za dedinjo, ga tudi ni mogla vzeti na premoženje. Zato je bilo treba prej plačati visoke takse.

V tej stiski se je naenkrat spomnila Martina. On bi ji lahko pomagal, on edini, če bi hotel... Ali vsaj svetoval bi ji morda — mogoče odkupil nekaj blaga ali kako drugače ji prišel na pomoč...

Še nekaj dni se je pomišljala in obotavljala, potem mu je poslala po Matijčku pošto, ali bi ne hotel stopiti malo k njej.

Pol ure pozneje je videla Martina prihajati. In pri belem dnevu je stopal počasi po širokih kamenitih stopnicah, ki so vodile s ceste do glavnega vhoda v Močnikovo hišo v višini prvega nadstropja. Lahko bi bil šel kar s svojih vrat v njeno prodajalno, a ni hotel; naj vidi vsa vas, da gre gospodar Šilarjeve hiše v Močnikovo hišo!

Vdova je bila videti v veliki zadregi, ko je vstopil. Prestopala je sem in tja in ni vedela, kako bi začela. Pa ji je pomagal, kolikor je mogel, da je nazadnje izvedel, kje jo tare. Ni ga prosila, naj ji da on, nego vprašala je samo, ali ve, kako bi denar dobila.

"I, jaz ga vam dam!" se je posmejal. "Čemu pa toliko časa menceate? To res ni lepo, da se me prej niste spomnili, če pravite, da že ves teden ne morete spati?"

"No, ona da si kar ni upala. In je tudi slišala, da on sploh ne posojuje... Pa kako bi tudi dal tako vsoto kar tako... tako na nič, ko jo za zdaj še vknjižiti ne more. In kaj, če bi pravdo izgubila — s čim mu vrne?"

Vesel Božič in srečno
Novo leto
vam želi
ELY TAVERN
OKREPČILA IN PIVO
22 E. Sheridan Street,
ELY, MINNESOTA

Vesele božične praznike
in srečno Novo leto
želi svojim klientom
DR. H. J. LOCKHART
— ZOBOZDRAVNIK —
ELY, MINNESOTA

Srečen Božič in Novo
leto!
ACNEW B. F. L. VARIETY STORE
Naj ti bo ta trgovina glavna,
v kateri boš kupoval
svoje stvari za Božič.
ELY, MINNESOTA

Vesel Božič in srečno
Novo leto!
VICTOR KIVINEN
— Najboljša —
POPRAVLJALNICA ČEVLJEV
25 So. Central Avenue
ELY, MINNESOTA

Vesele božične praznike
in Novo leto!
L. C. STEMBER
VODILNA TRGOVINA
Z ZLATNINO.
ELY, MINNESOTA

Srečen Božič in veselo
Novo leto!
PEOPLES DEPT. STORE
ZNANA TRGOVINA NA ELY
ELY, MINNESOTA

Vesel Božič in Novo leto!
ELY HARDWARE & FURNITURE CO.
ZALOGA VSAKOVRSNEGA
POHIŠTVA
Pogrebni zavod
Dobite tudi informacije za turiste.
Phone 46 ELY, MINN.

Vesel Božič in Novo leto!
THOMPSON'S GARAGE
V. J. THOMPSON, lastnik
Prodaja
Hudson avtomobilov
227 So. Central Avenue
Phone 360 ELY, MINN.

Srečen Božič in veselo Novo leto!
vam vošči
FIRST NATIONAL BANK
Ely, Minnesota

Vesele božične praznike in Novo leto!
— želi —
VERANTH'S
FUEL & BUILDING MATERIALS
Phone 96 Ely, Minnesota

Srečen Božič in Novo
leto!
JOHN ZUPANCICH
— Dry Goods —
IZVRSTNA GROCERIJA
ELY, MINNESOTA

Vesel Božič in srečno
Novo leto!
THE RED & WHITE STORES
Ely Table Supply
LOZAR BROS. lastniki
Phone 86
ELY, MINNESOTA

Vesele božične praznike
in srečno Novo leto
želi vsem
LENSEK HDW. & FURNITURE CO.
ELY, MINNESOTA

Srečen Božič in Novo
leto!
P. J. BURNS
Trpežno, dobro obstoječe fotografije,
tudi z okvirji. — Povečamo
vaše slike do poljubne velikosti.
— Eno ali večbarvne fotografije.
ELY, MINNESOTA

Vesel Božič in srečno
Novo leto!
M. J. MURPHY
Zaloga oblek in drugih
potrebščin
ELY, MINNESOTA

Vesele božične praznike
in srečno Novo leto!
WM. MILLS
— Oblačilnica —
ELY, MINNESOTA

Vesele božične praznike
in srečno Novo leto!
JAS. J. CALL, D.D.S.
BAEKE BLDG.
Phone 73
ELY, MINNESOTA

Vesela voščila k božičnim
praznikom
INTERNATIONAL WORK PEOPLES CO-OP. ASS'N
VSE POTREBŠČINE ZA
DELAVCE in FARMARJE
GILBERT, MINNESOTA

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Dr. Maček o — vjeri.

Vsak politik upa, da bo gotovo uspel, in ni nič napačnega, ako podaja že naprej kakke izjave, kakor bi bil že uspel. Nič na tem. Meritorično se ne spuščam v to izjavo, je pristno hrvaška zadeva. Odločno zavračam "političen klerikalizam". Klerikalizem je vrlo kočljiva zadeva. Vsako versko udejstvovanje se lahko označi za — klerikalizam. Težko je misliti, da bi morda hrvaški verski krogi zdaj ali kdaj, toraj tudi morda v kakki neodvisni Hrvatski, strmeli za kakim političnim klerikalizmom, saj je pristno verskega dela, da nič kaj. Vprašanje je le, kako bi dr. Maček, ako bi mu pomagali katoliški krogi v sedlo, toraj v svobodno Hrvatsko, smatral pristno versko udejstvovanje. Zda si se vse vsi gladijo brade, ali bi jih tudi potem?

Zgodovina je le vrlo dobra učiteljica.

Okoli l. 1848 in že prej so nastopili — ilirci. Sam naš Slomšek jih je obiskal in bil za nje. Ko pa so ti — ilirci prišli vsaj malo v sedlo, in prej so rotili vse svečenike, naj jim pomagajo, so pokazali svoje — rogove, in zagreb-

ški kardinal Havlik je imel z njimi hude čase, in tudi Slomšek se je obrnil proč od njih. Zgodovina uči. Ko storijo katoliški krogi svojo dolžnost, dobijo pogostoma — brco. Mačkovo mečkanje o — klerikalizmu je vrlo sumljivo.

Mačkov načrt.

Po listu "The Times" dr. Maček še ni popolnoma pokopal Jugoslavije, pravi pa, da bo ta pokopana, ako Hrvatje ne dobijo popolne svobode. Načrt bi bil: Slovenska, Hrvatska, Bosna, Vojvodina, Star Srbija, Macedonija, Črna gora.. nekako lastne države. Hrvatje zahtevajo svojo lastno vojsko. Ali druge tudi? Omenja tudi razmerje med Avstrijo in Ogrsko, kakor je bilo pred vojsko. Ali dr. Maček tudi ve, da je ravno to in tako razmerje staro monarhijsko pokopalo? Naj čita spomin grofa Černina. Zoper koga naj bo hrvaška vojska? Zoper — Lahe? Ali sami? Reform je treba, pa bodo mešali, da bodo vse zmešali.

"Slovenski katoliški dnevnik nas duži, da se razkropljeni med tuji, ne izgubimo med njimi."

Vesele božične praznike, srečno, zdravo in veselo
Novo leto, želimo vsem našim gostom,
prijateljem in znancem!

Obenem se najtopleje zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost in se vam priporočamo za prihodnost. Bodite prepričani, da boste pri nas vsikdar najboljši postreženi v Vašo največjo zadovoljnost. Kadar se vam nudi prilika in potreba, obiščite nas in nas bo veselilo Vas postreči.

MARYTON
Cafe & Restaurant

ANTON GOLENKO, lastnik

SLOVENSKA RESTAVRACIJA IN
GOSTILNA

Vse vrste pijače in okusna domača slovenska
jedila.

2226 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois
Telefon Canal 8045

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
TER USPEŠNO NOVO LETO VAM ŽELI
ZVEZNA HRANILNICA in POSOJILNICA
"SLOVENSKI DOM"
V CHICAGO

Ali so vam znana naslednja dejstva o naši
hranilnici in posojilnici?

AKO NE — TEDAJ VEDITE:

- Da je naša slovenska hranilnica in posojilnica, ki posluje pod imenom "SLOVENIAN HOME FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION" včlanjena pri FEDERAL HOME LOAN BANK v Chicagi, pod pokroviteljstvom in nadzorstvom vlade Združenih držav;
- Sprejema vloge na delnice, ki se tedensko plačujejo po 50c ali več. Delnice, ki se jih vnaprej kupi in plača pa po \$75.00 in \$100.00 na delnico;
- Varnost vsake vloge je zavarovana do \$5000.00 po Federal Savings and Loan Insurance Corporation v Washington, D. C.;
- Posojuje denar na domove od 5 do 20 let.
- Naša nova pisarna se nahaja na: 1904 WEST CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

**SLOVENIAN HOME
FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO**

1904 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Prav vésele in radostne božične praznike in srečno Novo leto 1936.
vsem odjemalcem in prijateljem!

QUALITY FURNITURE
J. I. Telser
LOWEST PRICES

2107-11 W. Cermak Rd.
Chicago, Illinois

TELEFON: CANAL 6138

Vsem našim odjemalcem iskrena hvala za patroniziranje v preteklosti in se za isto še nadalje priporočamo.

Kadarkoli rabite pohištva, peči, karpetov in drugih raznih kuhinjskih predmetov, vedite, da je naša trgovina z vsem tem vsak čas najbolje založena, ki vam nudi vse take predmete po zmerni ceni.

Vabimo Vas, da kadar se mudite v naši bližini, da pridete in si ogledate našo trgovino.